



Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. december 3.

62. szám.

Segítsünk magunkon!

A szegény embernek régi szokása az, hogy sorsát fünek-fának elpanaszolja s kér és vár segítséget másoktól, az azonban kevésnek jut eszébe, hogy a legbiztosabb segítséget önmagában találhatja meg, csak egy kicsit akarnia kell.

Ismeretes dolog, hogy mi erdőörök, kivált pedig az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazottak még a szegény embereknek is a legszegényebb fajtájához tartozunk s egyenruhánk csak arra jó, hogy elfödje nyomoruságunkat. Ez a szomorú helyzetünk indított arra, hogy az ezt javítani célzó országos mozgalom körül csoportosultunk s miután már jegyzőkönyveinkben elősoroltuk panaszainkat, a legnagyobb rész azt hiszi, hogy most zsebredugott kézzel várhatja a jövőndöt, majd meg fogja az hozni sorsunk javulását, lesz nekünk fizetésemelésünk, nyugdíj-jogosultságunk és még Isten tudja mi mindenünk.

Én azonban a magam részéről azt mondom, hogy nekünk úgy kell most még tovább is viselkednünk, mintha az a sok minden, a mit mozgalmunktól várunk, semmi sem lenne, vagy legföllebb csak csalóka délibáb s nem szabad még most sutba vetnünk a magunk és családjaink iránt való gondoskodást. Gondoskodnunk kell nekünk nemcsak a jövőről, hanem a most-ról is, gondoskodnunk pedig oly módon, hogy ezt szegény zsebünk is minden nagyobb megterhelhetetés nélkül megbirhassa.

Ily gondoskodásra módot nyújtana nekünk a különféle biztosítás, ezt azonban nem vehetjük alkalmazásba, mert felette drága.

Van azonban egy módja a biztosításnak, mely ugyan nem valami sokat, de annál biztosabban nyújt s e mellett az ezért fizetendő díj annyira csekély, hogy annak fizetését bármelyikünk, legyen az bármily szegény, minden nagyobb megerőltetés nélkül megbirhatja. A biztosításnak ilyen módját nyújtja az „Országos segélypénztár“.

A magas kormány atyai jóindulata létesítette ezt a segélypénztárt s tette azt állami intézménnyé, mely körülmény teljes biztosítékot nyújt a befizetett járulékok biztosságára nézve, e mellett pedig csekély befizetések mellett is elég szép segélyezésben részesíti a biztosítottat.

Az országos segélypénztár az 1900. évi YVI. és illetve az 1902. évi YIV. t. cikkek alapján létesült és működik.

Nem akarok itt hosszasan terjeszkedni az országos segélypénztár biztosítási módozataira, ezeket mindenki megtudhatja bármely városi vagy községi előljáróságnál, hol megkaphatja a minden tudnivalót magában foglaló füzetkét is ingyen, itt álljon tájékozásul csak egy példa.

Az első csoportbeli tagok fizetnek egész évre 10 K 40 fillért, a mely összegből tehát egy hétre 20 fillér esik; ilyen befizetés ellenében a segélypénztár biztosított tagját a következő jótéteményekben részesíti:

1. Tíz esztendei tagság után ha munkaképtelenné válik, 10 korona nyugdíjat kap havonként haláláig.

2. Ha öt évi tagság után meghal, kap a családja 200—270 koronát.

3. Hatvanöt éves korában kap minden tag 100 koronát.

4. Ha baleset éri, ingyen kap orvost, gyógyszer, 2 hónapon át naponként egy koronát, két hónapon túl pedig, ha keresetképtelenné vált élete fogytáig havonként 10 koronát, ha pedig baleset következtében meghal, kap a családja 400 koronát.

A tagsági díjat nem kell életfogytig fizetni, hanem csak 25 éven át. Annak a családja, ki meghal, mielőtt öt évi tagsági ideje betölt volna, mindazt visszakapja a mit halála napjáig befizetett. Figyelni kell egyébként arra, hogy minden oly baleset, mely bármi segélyre igényjogosultságot ad, a községi előljárásánál, illetve körjegyzőségnél 48 óra alatt bejelentendő.

Ime csak ebből a rövid ismertetésből is meggyőződhetik mindenki az országos segélypénztár áldásos voltáról, de álljon itt még a magam által is tapasztalt két példa.

Nőm folyó évi január 26-án leesett a lépcsőről s jobb lába kifícamodva, 24 napon át volt munkaképtelen. Ezért kapott 24 korona segélyt, 6 K 06 fillért orvosságra, az orvos díjára pedig 9 koronát s így összesen 39 K 06 fillért. Pintyili György kartársam még 1903. évben

szolgálat közben egy patakon átmenve elesett s ekkor annyira meghült, hogy 36 napon át munkaképtelen volt s szolgálatot nem teljesíthetett, erre az időre kapott 36 korona segélyt és az orvos díjára 6 koronát. Gyógyszerekre nem kapott semmit de csak azért, mert elmulasztotta az orvosi receptek beküldését.

Ki kételkednék az előadottak után abban, hogy részünkre mostani sanyaru helyzetünkben biztosításunk céljából legjobban megfelel az országos segélypénztár? Bizonyára készséggel elismeri mindenki, hogy ennél áldásosabb intézményt még kormányunk alig létesített s ezért az egyért magáért méltán megérdemli minden szegény ember háláját.

Ne mulassza el tehát senki a tisztelt kartársak közül az országos segélypénztárba tagul való belépést, sőt irassa be abba nejét, gyermekeit is, melyekre annak jótékonyága hasonlóképpen kiterjed.

Siessenek kivált a belépéssel azok, kik a 35 éves életkoron már túl vannak, mert a folyó év végéig az országos segélypénztár mindenkit befogad tagnak, a ki még nem töltötte be 60-ik életévét, míg a jövő év elejétől kezdve már csak a 35 éven alóliak lesznek tagokul felvéve.

A jelentkezés módja nagyon egyszerű s egyáltalán nem körülményes. A belépni szándékozó magához veszi keresztlevelét, vagy életkorát hitelesen tanúsító más okmányt s ezzel jelentkezik a községi előljárásánál vagy kör-



Ferenc József magánélete.

— Egy francia író könyve. —

Egy párisi kiadócég, a melynek különlegessége az uralkodók magánéletéről szóló könyvek kiadása, most Ferenc Józsefről adott ki könyvet háromszáz lapon, gazdagon illusztrálva. A könyv szerzője, Henri de Weindel, elmondja az előszóban, hogy adatainak nagy részét egy osztrák főúrtól kapta, a kinek nevét azonban el kell hallgatnia. A könyv iránya elég komoly ahhoz, hogy ennek a forrásnak a létezését és hitelességét elhiggyük s így aztán tökéletesen mindegy, hogy mi a neve annak a bizonyos főurnak.

A szerző elfogulatlan tisztelettel nézi Ferenc József életét. Jellemzésében és az elmondanivalók megválogatásában sem a nagyok gyöngéinek látásán örvendő ka-

jánság, sem hazug idealizálásra való törekvés nem vezette. Ugy állítja elénk a könyvében az uralkodó személyét, a mint van és volt: környezetével, melynek befolyását is ismerteti és saját tulajdonságaival és hajlandóságaival, a melyeket sem szépitni, sem torzítani nem akar, csupán megmutatni és megmagyarázni. Leírásában elvonul előttünk egy hetvenöt esztendő ember, a kit a sors minden jóval és minden rosszal meglátogatott, a ki győzött és legyőzetett, a ki millióknak parancsolt és egyeseknek engedelmeskedni volt kénytelen, a kit egekbe emelt a boldogság és porba sujtott a szerencsétlenség, s a kinek élete a legviharosabb ellentétekkel és ellentmondásokkal van telve.

És most átadjuk a szót a könyv szerzőjének, kizemelve egyes töredékeit, a könyv mindvégig érdekes és nagyrésztben eddig ismeretlen tartalmának.

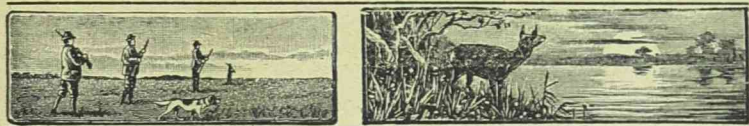
*

Miksa bajor herceg 1853-ban májusban meghívta possenhofeni kastélyába Ferenc Józsefet, a huszonhárom esztendő uralkodót, hogy Zsófia hercegnővel, nagyob-

jegyzőségnél. A beiratkozás semmiféle költséggel nem jár.

Azt hiszem, hogy soraimmal jó szolgálatot teszek mindazoknak a tisztelt kartársaknak, a kik azokat figyelmükre érdemesítik.

OREND JÁNOS,
ker. erdőőr.



SPORT.

Mannlicher—Schoenauer 1900-as modellje fővadra.

— „Az Ujság“ után. —

Sok szó esett már a szűk furatu golyós fegyverek használata mellett és ellen a vadászirodalomban, de még ma sem állapodtak meg véglegesen a nagy vadra vadászók abban, vajjon a kis kaliberű fegyver megfelel-e a követelményeknek, vagy visszatérjenek-e a 450-es és 500-as express-fegyverek használatához.

A sörétes és golyós fegyver használatában nagyon természetes, hogy óriási különbség van. A ki magát a sörétlövésben jól begyakorolta, jól löhet és meglöheti a foglyot, fűrjet, szóval a kis vadat, akármilyen kaliberű, formájú és szerkezetű fegyverrel. Ha hibáz is olykor-olykor, kevés idő múlva alkalma van szenvedélyét egy másik foglyon vagy fűrjön kielégíteni. De nem így van a nagy vadnál. Az a vadász, a ki egy-egy kiváló nagy vadra néha heteket áldoz, hogy azt megkerithesse, ázik-fázik, sokszor éhez is és alig pihen éjszaka, csak hogy a nemes szép állatot megkerithesse, természetes, hogy ha egyszer Diana rámosolyog és a vágyva-vágyott vadat lőtávolban láthatja, bizonytalan lövést nem kockáztat. Az igaz vadász lövésének halálosnak kell lennie. A szár-

nyazott foglyot meg lehet találni, de a rosszul lőtt szarvast csak ritka esetben. Ha még figyelembe vesszük a fővad szívós életerejét, bizony a ritkán kínálkozó lövéssel nem szabad szeleskedni.

A kik szarvasra vadászhatnak, azok tudják legjobban, milyen óriási fájdalmat okoz egy rosszul lőtt szarvasnak az elvesztése, vagy annak elhibázása. Évekig évődik az ember szívében az az érzés, hogy ha így lőttem volna, ha még várok egy kicsit, míg vadam jobban áll, talán meglöhettem volna. Vagy évekig azon töpreng, hogy inkább ne is lőttem volna rá. Egy-egy rosszul lőtt fővad megtalálásaért néha százakra menő borralalót ígérnek a vadászok, mert hiszen a remek állat elvesztése iránt érzett fájdalmat pénzben kifejezni nem lehet.

Elképzelhető tehát, hogy egy olyan fegyver, a mi a vadat biztosan leteríti, milyen sokat érne. Sajnos, ilyen fegyvert készíteni nem lehet, mert az izgalmat leküzdeni sok, talán a legtöbb vadász nem tudja. Mert ha már meglátja a remek szarvasbikát némelyik, izgalma a tetőpontra hág, szinte lázas, mielőtt fegyverét felemelhetné. Ez nemcsak azokra vonatkozik, a kik kevés fővadat lőttek, de különösen azokra, a kik már sokat hoztak terítékre, talán azért, mert az ilyenek szenvedélye már fokozottabb. Az idei bögés alkalmával egy barátom lőtt nálam egy bögő szarvast, a kinek ez a 126-ik bikája volt. Egy területen vadásztunk, a nap még le se ment, mikor lövést hallottam. Az én fekete bikám nem jött ki a sűrüből, ott bögött tőlem nem messze. Lőhettem volna fiatalokat, de én csak a feketét akartam volna, a melyet már kétszer láttam lőtávolon kívül. Olyan volt, mint a legszebb fekete paripa. A vadörlakáshoz érkezve, barátomat jó messziről látom a tölgyágas kalappal, de olyan volt, mintha az orra vére folynék. Egy tuskón ült és fejét két tenyerébe hajtotta. Szinte fájdalmasan kérdezem, hogy elment a bikája? Barátom alig hallhatóan mondja, hogy nem ment el a bika, fekszik, remek állat, ő még

bik leányával megismertesse. A herceg és az uralkodó családja ugyanis Zsófiával akarta összeházasítani. Nyomban megérkezése után, még mielőtt a herceg családjának bemutatták volna, Ferenc József magányosan bolyongott a kastély hatalmas parkjában. Egyszerre melléje ugrik egy kutya a bokor mögül, körülugrálja és egészen családiasan nyaldossa a cipőjét, ruháját.

— Ide! Ide! Jössz ide! — hallatszik a bokor mögül.

Ferenc József meglepetten néz a hang irányába, s a bokor mögött csakhamar megjelenik egy szép fiatal leány, a ki zavartan nézett az ismeretlen fiatalemberre.

— Bocsásson meg, uram, a kutyámnak . . .

— Nincs mit megbocsátanom, kisasszony. Ismerem ennek a háznak a szokásait és tudom, hogy a kít a kutyák szívesen fogadnak, azt a háznépe is szívesen látja. Én tehát ennek a kitűnő állatnak meleg köszönettel tartozom.

— Biztosra veszem, hogy atyám, követve ennek a kutyának a példáját, nagyon szívesen fogja önt fogadni.

Ferenc József meglepetten nézett a leányra.

— Hiszen akkor kegyed . . .

— Erzsébet Amália Eugénia bajor hercegnő vagyok, szolgálatára uram.

A fiatal uralkodó zavartan állt a leány előtt. Azt hitte, hogy a bájos leány az udvartartásnak a tagja, s már valami udvarias közeledésnek a módján gondolkodott. Néhány percig álltak így szótlanul, s közben Ferenc József folyton Erzsébetet nézte. Végre megszólal.

— Unokahugom!

— Unokabátyám? — kérdezte Erzsébet.

— Nekem adod a kezedet?

Erzsébet gondolkodott egy ideig, azután odanyújtotta a kezét.

— Örömmel. Tessék.

Ferenc József kezébe vette Erzsébet kezét.

— Hogyan lehetséges, — kérdezte, — hogy mi még nem találkoztunk?

— Szemrehányás nélkül mondom, ez azért történt, mert ön nem kereste az alkalmat.

ilyent sohase lőtt, sohase látott, de nagyon rosszul van. Csakugyan, a hideg rázza szegényt. A mikor az óriási állatot feküdni látta, láz fogta el és belebetegedett a vadászatba. Haza mentünk, barátom lefeküdt s 8 óra tájban meghozták a remek állatot. Mikor meglátta kizsigerelve a 221¹/₂ kilós vadat, ez annyira hatott rá, hogy vacsorázni sem tudott. Az ilyen izgalom még hagyján, mikor a lőtt vad láttára nyilvánul, de a ki akkor izgott, mikor a várva-várt vadat meglátja és úgy jár a fegyver a kezében, mintha táncot járna, az ilyen vadásznak fegyvert, biztosan lövő-ölő fegyvert készíteni nem lehet, mert dacára annak, hogy sok jó lövő van ezek között, el kell a vadat hibáznia a nagy izgatottság és a fegyver táncolása folytán.

Vannak olyan vadászok, a kik egész életükön át csak kis vadra vadásznak, egyszer aztán mégis rászánják magukat egy szarvas-vadászatra. Az ilyen vadászokat mindenekelőtt az teszi idegessé, hogy az első fél órában nem löhetnek egy pár fővadat. De ha két óra múlva vagy esetleg később sem találhatnak semmit, elunják magukat, mert nem szólhat a fegyver. Végre azután, ha megjelenik egy nagy vad, kipkednek-kapkodnak, kapásból lőnek reá, mint a nyulra. Az a hiba, hogy részint nincsenek összeszokva a fegyverrel, abból alig tettek egy pár lövést, részint pedig és ez a gyakoribb eset, a szokatlan nagy állatot nézik, e közben pedig a fegyver ravaszát elhúzzák és ha meg is lövik a vadat, azt biztosan rossz helyen találják, úgy hogy a nemes vad elmegy hihetetlen távolságba s nem lehet megtalálni. Fiatal emberke voltam még akkor, a mikor egy előkelő állású, folyton fogolyra és nyulra vadászó ur elment szarvasra vadászni. A kis vadat együtt vadászgattuk mindig. Mikor visszajött, kérdeztem tőle: Méltóságos ur, hogy sikerült a szarvasvadászat? — Tudja édes Főnagykám, úgy belelőttem a szarvasba, mint egy ajtóba, mégis elment!

Vacsora után Ferenc József félrevonult a hercegi házigazdával és megmondta néki a szándékát, hogy megkéri Erzsébet kezét.

— Öcsém, — mondta a herceg, — ez teljességgel lehetetlen.

— Visszautasít?

— Határozottan.

— Miért?

— Mert a leányom nagyon fiatal. Meg aztán . . . megharagudna érte Zsófia leányom.

— Nem haragudhatik meg, mert néki nem szoltam még semmit.

— Mindegy. Nem adhatom Erzsébetet.

— Hát jól van, akkor nem veszem el egyiket sem.

Másnap elutazott Ferenc József, a herceg azonban mégis meggondolta a dolgot és augusztus 18-án egész családjával meglátogatta az uralkodót Ischlben. És megtörtént Ferenc József és Erzsébet hercegnő eljegyzése.

*

Mikor Ferenc József elmúlt tizenhárom esztendő, nevelése és tanítása egészen Bombelles Henrik gróf

Bizony itt is az volt a hiba, hogy az ajtóból is ki kellett volna nézni a závar nagyságu helyet, a lapockát és az ajtó nagyságu állat talán ott marad, de még ez se biztos!

Fegyver és fegyver között igaz, hogy nagy a különbség, de lövés és lövés között is igen nagy különbség van. A golyólövéshez igen nagy gyakorlat szükséges, de nagy nyugalom is. Természetes, hogy a szerencsének itt is igen nagy beleszólása van. A Mannlicher-Schoenauer, a mit 1900-ban hoztak forgalomba, még 6 mm. furatu sincsen, tehát akkora se, mint egy kis Flaubert-fegyver. Sokan, sőt magam is azt állítottam, hogy ez a fegyver disznóra, őzre kitűnő lehet, de szarvasra nem jó és bár expanzív golyóval lőttem, bizony több szarvasom ment el örökre. József királyi herceg a kis kaliberű Mannlichert nagyon megdicsérte egy mult évben írott cikkében. Ő félacélburkolatu golyót használ kitűnő eredménnyel és ezek a lövedékek valóban nagy-szerűek is. Az idén több próbát tettem félacélburkolatu golyóval fővadra, egyetlen szarvas se veszett el, sőt a legtöbb helyben maradt.

A fővadnak lövése nem úgy van, mint a nyulvadászatnál, hogy lőhetünk bárhová. A fővad-vadásztól megkivánják, hogy vadját lapockán lőjje. Minden más lövés nem szabályszerű. De nem is illik a szarvast más-ként lőni, mint sziven. Ezek előrebecsajtása mellett a kis Mannlichert következő lövésekkel próbáltam ki, félacélburkolatu golyóval.

Egyszer két veszekedő bika állott előttem 160 lépésnyire, egy réten. Az egyik bikát lapockán lőttem. Elment 40 lépésnyire, ott a másik visszafordult és a réten keresztül szaladtában lapockán lőttem; a lövést 60 lépésnyire vitte, s mindkettő sziven volt löve. Egy bika 265 lépésre volt tőlem, s úgy látszik, észre vett, megállott és felém szimatolt magasra tartott fejjel. Szügybe lőttem s épp hátsó jobb combjában állott meg a golyó.

kezébe került az anyja akaratából. Bombelles Henrik és Károly nevű fia voltak a Habsburgok rossz szelleme a mult század második felében, sőt már előbb is. Henrik gróf erős jellem és elv nélkül való ember volt, tudás és erkölcs nélkül is.

*

Erzsébet királyné 1858. nyarán egy délutánon egyedül ült a szobájában. Bejön hozzá Zsófia főhercegnő, az uralkodó anyja. Rövid bevezetés után így szól hozzá:

— Miután két leánya született: Zsófia, a ki nagy fájdalomkra meghalt és Gizella, a ki most harmadfel esztendő, végre fiut szült.

— Igen, ebben a kastélyban ötvennégy nappal ezelőtt.

— Nagyon jól emlékszem, csak az a kár, hogy olyan jól tud számolni és olyan rosszul okoskodik.

A hercegnő ingerült hangon mondta és Erzsébet meglepetten kérdezte:

— Mit akar ezzel mondani?

A lövést 20 lépésnyire vitte; az összes nemesebb részeket összeroncsolta a golyó.

Két bikát lőttem nyakon 100 és 120 lépésről. Mindkettő tűzben esett össze s még csak nem is rugott egyik se. Próbaképpen lőttem egy bikát. Ez észrevett s egy nagy kaszálón futott el tőlem. Mondom próba volt a lövés, bár ilyent tenni nem illik, a tükrébe lőttem. Helyben rogyott össze, s a golyó a bal lapockában akadt meg. A mély, vagy magas lövést elvitték szarvasaim, de valamennyi megkerült. Legtöbb keresés volt a lapockalövésnél, bár ezek a korrekt lövések.

A szűkfuratu Mannlicher félacélburkolatu golyóval rendkívüli lövést ad, noha csöppnek látszik. A ki magát jól belövi ezzel a játékfegyvernek látszó hatalmas fegyverrel, golyót golyóra lőhet, csak meglegyen a kellő nyugodtsága, no meg egy kis szerencse is kell hozzá!

FÓNAGY JÓZSEF.

VADÁSZATI ROVAT

Sas által megtámadott gyermekek. Egy Kelet-Poroszországban fekvő királyi bányaigazgatóság telepén mostanában történt az alábbi eset, a melyet egy königsbergi lap a következőleg ír le: Mierwald kertész két kis fia, a 4 éves Kurt és a 7 éves Walter gondtalanul játszottak mintegy 100 méter távolságban a kertészlaktól. Egyszerre egy hatalmas sas tünt fel a láthatáron, amely villámgyorsasággal lecsapott a gyermekekre. Először a kisebbik fiut ragadta meg, mire a nagyobbik gyermek éles sikolyban tört ki. A ragadozó madár azonban nem jól foghatta meg a kis Kurtot, mert nyomban elengedte. Azután kissé ismét felemelkedett, hogy újból lecsaphasson rája. Eközben a nagyobb fiu reáborult öccsére, hogy saját testével védje meg, mialatt folyton

segítségért kiáltott. A sas ekkor a nagyobb fiut ragadta meg, de abban a pillanatban, a mikor zsákmányával el akart repülni, megjelent az apa fegyverrel a kezében és lelőtte a hatalmas madarat. A sas szárnytávolsága 2 méter és 18 centiméter volt.

Vegyes teríték. Diana istennő néha rendkívül kegyes, s olyan sikerekhez juttatja hiveit, hogy szinte csodálatos. Így bánt el legutóbb H. nagyiparossal is, ki a gurái (Szeben-m.) erdőségeken szarvasbikára lesett. Ugyanis a nevezett faiparos egy és ugyanazon a leshelyről egy reggelen egy rókát, egy farkast s végül egy igen jó 14-es szarvasbikát ejtett. Ezekből kitetszik, hogy az erdélyi szarvascserkészeteken mindig el lehet készülni az ember, hogy valami duvaddal okvetlenül találkozik, s így valóban érthető, hogy az erdélyi vadászok miért kedvelik annyira a drillingeket.

Nyulbátorság. Linné apó hiába adta a nyulnak a timidus (félénk) nevet, mert sok eset bizonyítja, hogy öreg, tapasztalt nyulak közeledő veszedelem esetén nemcsak bátran, hanem még vakmerően is viselkedtek. Csak nemrég tapasztalták a következő esetet, mely a mellett tanuskodik, hogy a nyul nem fél az ebtől. Ugyanis fiatal vizsla hajszolta a megsebzett nyulat, s mikor beérte, elmulasztotta elfogni. A nyul, úgy látszik észrevette, hogy az ebnek ehhez nincs bátorsága, mert hirtelen megállott s egyszeriben ráugrott a vizslára s azt első lábaival úgy helybenhagyta, hogy az eb vonyítva futott vissza gazdájához, s nem volt rábirható, hogy a nyulat másodszor megtámadja. Ilyen és ehhez hasonló eseteket már nem egyszer figyeltek meg, s ezek a mellett bizonyítanak, hogy a nyul mégsem olyan gyáva, miként sokan hiszik.

Farkasok garázdálkodása. Még jóformán tél sincs s máris hirt vettünk a farkasok garázdálkodásáról. Ugyanis Szebenmegyéből írják, hogy az idén a farkasok rendkívül korán mutatkoznak s már október hó

— Csak ezt: kegyed ma délután találkozott a császárral és kikérte az engedelmét, hogy maga nevelhesse a fiát.

— Igen. És aztán?

— Tiltakozom ez ellen.

— De asszonyom, hiszen az én fiamról van szó!

— Ez nem az ön fia, — mondta a hercegné nyomatékosan, — hanem a trón örököse.

A két asszony szembeszállt egymással és farkaszemet nézett.

— Ön tehát — mondta Erzsébet — meg akar fosztani attól a szent jogomtól, a mely az utolsó paraszt-asszonynak is megvan? Ezek figyelemmel kísérelhetik és vezethetik gyermekük első lépését és első gondolatát és én . . .

— Kegyed, mert császárné, nem teheti ezt. Azután, leányom, meg kell, hogy mondjam: a kegyed eszméi . . . sokkal szabadelvűbbek, semhogy helyük lenne a Habsburgok trónján . . . A hagyományokat meg kell őriznünk örökre, s nem engedhetjük, hogy ezekkel ellenkező irány

támadhasson a fiu lelkében. Ez az én elhatározásom. Ön nem fogja nevelni a fiát.

— De a császár meghatalmazott . . .

— Én pedig nem akarom!

Erzsébet visszahanyatlott a karosszékebe és lehajtottotta a fejét. Azután így szólt:

— Tudom, asszonyom, mekkora befolyása van az uramra, tudom, sajnós, mert fájdalommal kellett tapasztalnom. Nem is küzdök hát tovább, meglássa, de kérem, asszonyom, endedje, hogy nálam maradjon a fiam, az én kis Rudolfom, hogy vigasztalóm legyen abban a szomorú és zaklatott életben, a melyet kegyed teremtet számomra itt.

A hercegnő gunyosan mosolyogva csapta össze a kezét.

— Vigasztalója! Minek? Miért? Kegyed a világ legboldogabb asszonya lehet, s a helyett körülveszi magát unalommal és állandóan a vértanu szerepét játsza. Menjen, hagyja el ezt a levegőt, leányom. Nagyon jól tudja, hogy az ilyen allűrök úgy sem indítanak meg engem.

24-én az első hó után, egy szarvastehenet elpusztítottak a szebenmegyei pagonyok egyikében. Két napra rá pedig a több darabból álló farkascapat Bongárd község határában bolyongott s ott pusztított el 5 drb. kecskét. A keresztényszigeti erdőben meg ép a turisták által használt ösvényen találtak az erdőőrök egy nagy vértócsát, s a közt a csak kevéssel azelőtt szétmarcangolt szarvastehen fejét és négy lábszárát. A duvad irtása az ottani nagy összefüggő erdőségekben sehogy sem megy s bár az ottani vadásztársaságok minden lehetőt megtesznek, a duvadat kipusztítani alig lehet.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

December havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. Szedjük a köris- és gyertyánmagot, az akácmaghuvelyeket, a mezgés éger tobozkákat, az erdei-, fekete- és lucfenyőtobozokat. Szellőztessük, szárítsuk a gyűjtött tobozokat. Hozzuk üzembe a fűtött magpergetőket. Déli melegebb vidékeken és enyhe időjárás mellett, különösen a homokon álló fenyvesekben és csemeteketekben a talajművelés, sőt még a fenyőcsemeték ültetése is folytatható.

Erdőhasználat. Magas hegységben az azt ilyenkor borító magas hó miatt a kihasználás rendesen szünetel. A fokozatos felújító vágásban kezelt erdőknél azonban mérsékelt hó mellett, már a csemeték kimélése végett is, a vágást fogantatosíthatjuk. A közép- és előhegységi erdőkben különösen az épületfavágások javában folytatandók, de leginkább szorgalmazandó az áradásos helyeken álló ligeti erdők, valamint a mocsaras, posványos helyeken levő éger- és egyéb sarjerdők kihasználása, amennyiben ezek most a befagyott földön a legkönnyeb-

ben hozzáférhetők. Különösen az utóbbiakból a fafuvarozást is most végezzük. A fának szállítására magasabb hegységben felhasználjuk a hópályákat és a csuszatókat, ligeti erdőkben pedig a jégpályákat. A mész- és szénégetést folytatjuk; követ töretünk a nyári mészégetéshez, és úgy a mész-, mint a szénégető helyekhez szállítjuk a szükséges tüzfát és kőanyagot. A makkoltatás és a téli legelő, ha utóbbinak a hó nem áll útjában, még mindig gyakorolható.

Erdővédelem. Pusztítjuk a fenyőszövő pille (*Gastropacha pini*) hernyóit; a *Psilura monacha* és az *Ocneria dispar* petefészkeit. Egyebek pusztítása céljából behajtjuk a disznókat. Ügyeljünk a tűzifatolvajokra és ellenőrizzük a fafuvarosokat. Különösen e hóban őriztessük lucosainkat a karácsonyfátolvajok ellen. Ügyeljünk csemeteketerejünkre; a hófuvatagok révén ugyanis a nyulak könnyen hozzáférhetnek és nagy pusztítást végezhetnek csemetéinkben. A falopások apasztása végett adjunk erdei munkát a szegényebb népnek, hogy annak révén könnyebben tüzfához juthasson.



KÜLÖNFÉLÉK.

* **A fagyokozta lombhullás.** A Természettudományi Közöny legújabb számában olvassuk ezt az aktuális közleményt: Az őszi lombhullás éghajlatunk alatt úgy megy végbe, hogy a levél nyelében, közel az ághoz, haránt irányban, az edénynyalábon is keresztül egy szövetlemez, a leválasztó réteg keletkezik, melynek közép síkjában egy sejtréteg fölszívódik s a levél szépen leválik.

A fagyokozta lombhullás kissé más jelenség. Magyarázatára Mohl azt mondja, hogy némely növényekben, melyeknek dus nedvű levélpárnájuk van, a leválasztó

— Igaza van, asszonyom, de én azt hittem, hogy mint anya beszélhetek egy másik anyával, hogy ebben a közös minőségünkben találkozhatunk. Elfelejtettem, hogy kegyedben a dühös érzés minden más érzésnél erősebb.

— Leányom, kegyed megsértett!

— Meglehet. De ez a sértés sokkal kisebb, mint a mit ennél a fájdalmas alkalomnál mondani szeretnék!

Erzsébet ezután fájdalmas és elkeseredett kitöréssel mondta a hercegnőnek, mennyi keserűség érte miatta, s a kínos jelenet véget ért.

*

Ferenc József vadászaton volt Mürzzuschlagban. A különvonat öt órára volt megrendelve, így illesztették bele a menetrendbe, a délután azonban nagyon rövid volt, hamar besötétedett s az uralkodó már félöt órakor a pályaudvaron volt. Előhívatta az állomásfőőt.

— Azonnal el akarok utazni, mondta.

— Felség, nagyon sajnálom, de lehetetlen a kívánságát teljesítenem.

— Miért?

— A felelősségem nem engedi.

— És ha én, az ön császára, parancsolom?

— Akkor bocsánatot kérek, de a parancsot nem teljesíthetem.

Ferenc József visszatért a kíséreihez. Nagyon haragos kedvében volt.

— Valóban, különös helyzet ez, uraim, Önök tanui voltak egy jelenetnek, a melyre nincs több példa: az önök uralkodója egy vasuti tisztviselőnek a foglya.

Majd ismét az állomásfőhöz fordult, kevésbé haragosan, inkább gúnyosan.

— És mikor engedi meg uram, hogy elutazzam?

— Felséged vonata öt órakor előáll, akkor nyomban.

*

Igy váltakoznak a könyvben a többé-kevésbé érdekes jelenetek, s ha Ferenc József nem is áll minden jelenetnek a középpontjában, azért jellemző mindenik. Ha nem az uralkodóra, akkor a környezetére, arra a szellemre és arra a gazdálkodásra, a mely az udvárnál otthonos.

rétegben, a melynek mentén a levél leválása történik, a kiváló vízből jéglezemke képződik s a levél e lemez-kének fölolvadása után, vagy már keletkezése közben esik le. A víz kiválása, szerinte, úgy jön létre, hogy a hidegtől az ág külső szövetrétegei összehúzódnak, s ezzel az ágban ilyenkor még dusan levő nedv a már meglevő leválasztó réteg hézagaiba nyomul és itt megfagy. Tudjuk azonban, mint később Mohl részben maga is tudta, hogy a levél leválhatik az ágról a külső szövetek összehúzódása és ilyen jéglezemke nélkül is.

J. Wiener a fagyokozta levélhullásnak két főtípusát különbözteti meg. A hideg ugyanis vagy a leválasztó réteget teszi tönkre, vagy a levéllemez, a mely egészben, vagy részben megfagy. Az első esetben a levél mindjárt a fagy után lehull, a másodikban pedig hosszabb idő kell, míg a levél levál az ágról. E két főtípus között átmenetek is vannak, de a leválás mindig a leválasztó rétegben megy véghez.

A leválasztó rétegben azután igen különböző folyamatok okozhatják a levél leválását. Igen gyakori eset, hogy a leválasztó réteg sejteiben erős ozmotikus nyomás keletkezik, minek következtében a sejtek egymástól elválhatnak és sima fallal lépnek ki az egész kötelékéből. Ezen alapszik például a levelek leválása abszolút nedves térben, valamint az Azalea és a juharfa levelének lehullása, mikor szárazságra dus nedvesség következik. A fagyokozta levélhullás ezen a módon soha sem jön létre, mert hiszen a hideg megöli a protoplazmát s a sejt duzmadtsága teljesen megszűnik.

Másik ok, mely a leválasztó rétegben egyenesen okozza a levél leválását, a szerves savak maceráló hatása. Ez a rendes őszi lombhullásban szerepel erősen. A szerves savak (vagy savanyu hatású sók) valószínűleg úgy kerülnek ki a sejtnedvből, hogy a leválasztó réteg sejteinek portoplazmája elhal s így a sejttel ez anyagokat át bocsátja. E savak illetően hatását kísérlettel is igazolhatjuk. Ha lombhullató növénynek leveles ágát abban az időben, mikor a leválasztó réteg a levélnyélben már megvan, 2.5 százalékos oxálsavoldatba helyezzük, néhány nap alatt majdnem valamennyinek lehull a levele éppen úgy, mint rendes körülmények között őszkor.

Harmadik módja a levél leválásának az, hogy a levél egész a leválasztó réteggel elszárad, az ágon levő rész pedig még duzmad. A feszültségbeli különbségen alapuló eme hatás a fagy hatása után igen gyakran szemléltethető mikor a fagy az egész levelet egészben, vagy részben megtámadja, a leválasztó réteg alatti rész azonban ép marad. A bodzafa levele például már az első dértől elfagy és elszárad. Ha ilyen fonnyadt levelű bodzaágat lemetszünk és vízbe állítjuk, levelei a melegben éppen úgy lehullanak, csak hogy hamarabb, mint a szabadban lévők. Ha nem állítjuk vízbe, a levelek elszáradnak a nélkül, hogy az ágról leválnának.

Végre, negyedszer, az az eset is lehetséges, hogy a levél tövéig elszárad, midőn az leválasztó réteg is elpusztul. Az elszáradt levelet, vagy külső mechanikai erő

(szél) választja el az ágtól, úgy hogy az elhalt leválasztó réteg, a hol az összetartás a legcsekélyebb, elkorhad. Ezt számos fásszerű növényen (fekete nyárfa, vörös gyűrű, fekete juhar) tapasztalták. Akkor van ez, mikor a későn fejlődő levelek elfagynak, különösen ha a fagy előtt sok vizet kaptak. Az elszáradt levelek gyakran sokáig maradnak a száron, de elegendő gyöngén megérinteni s azonnal leesnek, mert leválasztó rétegük elkorhad.

Mindebből azt tanuljuk, hogy a levelek leválása sem mindig ugyanazon mechanikai séma szerint történik.



— **Vonatösszeütközés.** November 25-én reggel 4 órakor Aradon a 680. számú vonat mozdonya egy a tolató mozdonyhoz kapcsolt kocsisorba beleütközött. Hat teherkocsi kisiklott. A Piski felé menő vonal kijáratánál a kisiklott kocsik a vágányt eltorlaszolták, úgy hogy a budapesti személyvonat késéssel közlekedett.

— **Fogadásból a halálba.** Viság, kolozsvármegyei község határában lévő nagy erdőben, mint írják, a munkások a minap este, midőn hazafelé indultak, fogadtak egymással, hogy ki fog hamarabb a faluba érni. Négy munkás, hogy a fogadást megnyerje, nem a rendes uton járt, hanem a Diósi- és Beck-cég ügynevezett száraz zsilipén, mely ut ugyan sokkal rövidebb, de a törvény szigorúan tiltja a benne való járást, mert a csatornán csusztatják le a nagy tönkfákat. A négy munkás azonban, gondolván, hogy este van, s a csusztatást már befejezték, jókedvűen a csatornán futott hazafelé. A szerencsétlenség utólérte őket, mert a csusztatás még folyt s a nagy sebességgel guruló fák három munkást halálra zuztak, a negyedik azonban még idején elhagyta a csatornát.

— **Az eltévedt golyó.** Patzenhofer, surányi cukorgyáros, tegnap hajtóvadászatot rendezett birtokán, a mely alkalommal Bauer Ottót, a Gazdasági Egyesület elnökét egy golyó találta és súlyosan megsebesítette. A sebet azonnal bekötötték és az elnököt hazaszállították. Hogy honnét jött a lövés, eddig nem állapíthatták meg, de valószínűnek látszik, hogy egyik vadász eltévedt golyója sebesítette meg Bauert.

— **Testvérgyilkosság.** Kaposvárról jelentik: A város keleti határában levő Császárréten eléktelenített arcu hullát találtak. Nem sokáig kellett találgatni a halott kilétét, mert Hegedüs János 30 éves zselicszentpáli lakos, a ki a helybeli cukorgyárban volt bátyjával együtt alkalmazva, önként jelentkezett, hogy ő ölte meg testvérét, a 35 éves Hegedüs Ferencet. A két testvér már régóta gyűlölködött egymással és tegnap este, midőn a gyárból hazafelé tartott a közeli faluba, ismét összeveszett. Hegedüs János botjával agyba-főbe verte bátyját, aztán bicskájával hasba szurta és otthagya. A testvérgyilkost a rendőrség letartóztatta.

— **Betörés a templomba.** Dobrán a róm. kath. templomban betörésnek jöttek a nyomára. A csendőrség a tettest Lázár Todoszie személyében kinyomozta és letartóztatta. A betörőt beszállították a dévai ügyészség fogházába.

— **Lopás a vonaton.** Báró Szentkereszthy Pál földbirtokos a múlt héten az arad—budapesti vonalon utazott s midőn a folyosóra kiment, két uriasan öltözött egyén haladt el mellette más-más irányból. A bárót a falhoz szorították s bocsánatkérések közepette távoztak. Szentkereszthy báró később észrevette, hogy 1340 koronát tartalmazó pénztárcája s drága aranyórája eltűnt. A vonatot azonnal átkutatták, de a tolvajokat már nem találták meg.

— **Gyilkos huszár.** Déváról jelentik: A 2. huszárezred egyik közembere, Sebestyén Gergely már régóta gyűlölködött a mostoha apjával, Nagy Erazmus csángó gazdával, a kinek a vagyonát szerette volna megszerezni. A mikor látta, hogy másként nem tud a vagyonhoz jutni, gonosztetre határozta el magát. A minap éjjel egy barátjával, Hilin Andrással megleste kocsin hazafelé hajtó mostohaapját és meggyilkolta. Nagy Erazmust reggel találták meg a határban vérbefagyva, kettéhasított fejjel, lovai pedig, a melyeket a gyilkos kifogott a kocsiból, a földeken bitangoltak. A csendőrség ma elfogta Sebestyén Gergelyt, a ki részletesen megvallotta véres tettét. Elmondotta, hogy a vagyonra való vágyakozás vitte rá a gyilkosságra. Cinkostársával, Hilin Andrással éjjel meglesték Nagy Erazmust, Hilin lefogta, ő pedig kardjával kettéhasította mostohaapja fejét. Sebestyént a börtönbe vitték. Hilin megszökött.

Szerkesztői üzenetek.

Lehn János urnak, *Vokány*, Buváry Ferenc urnak, *Felka*. A „Vadőr” című tankönyv végett forduljanak a következő címre: „Központi antiquarium és könyvkereskedés” (Budapest, IV., Múzeum-körut 13.) Ez az intézet állítólag 3 koronáért árusítja. Ezt a beszerzési forrást Cserenyák György kartársunk volt szíves velünk közölni, miért is neki hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

A kiadóhivatal postája.

Beregi József urnak, *Laposbánya*. A 8 korona előfizetési díj annak idején beérkezett a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársasághoz s a lapban való nyugtázása csak azért maradt el, mert azt akkor nem kívánta. Előfizetése az év végeig rendezve van. — *Matejko Gábor* urnak, *Káposztafalu*. Szíves ígéretét tudomásul vesszük. A postai megbízásokat kénytelenek voltunk kibocsátani, mert csak ezek beváltása teszi lehetővé, hogy az év végeig még fizetendő nyomtatási díjat és szétküldési költséget fedezhessük. Másként nem is tettük volna, mert hiszen a sok munkán kívül minden egyes postai megbízásra még 29—40 fillért ráfizetünk. — *Jedinák András* urnak, *Svedlér*. A lapról való lemondását sajnálattal bár — tudomásul vesszük. Erre nyilván az indította, mert haragszik az elmaradt előfizetési díj kívánásáért. Lássá, nekünk száz és százán adósaink s mi azért szeretettel öleljük őket szívünkre, mert jól tudjuk, hogy hátralékuknak nem a rossz szándék, hanem szegény sorsuk az oka. Igaz, hogy akadnak a sok közt rossz indulatuak is, a kik célzatosan megkárosítanak. Ezeket majd lesz alkalmunk személyenként is megnevezni,

hogy a tisztességes kartársak megismerjék azokat, kik derék tesületünk hitelét rontják. — *Csáky Bálint* urnak, *F.-Komána*. Ígéretét feljegyeztük. — *Kiss Károly* urnak, *M.-Valkó*. Szíveskedjék megírni, hogy mely napon s milyen számú postautalvánnyal küldte be a folyó évre járó előfizetést, hogy ennek alapján azt a postán nyomozhassuk, mert nyilvántartásunk szerint azt még eddig nem kaptuk meg.

Hirdetések és pályázatok.

Ajánlkozás.

Szakvizsgázott erdőőr, ki az erdő ápolását, csemetekert vezetését, a hasznos vad gondozását, nyulnak, fácánnak és fogolynak hálával való befogását, szakadozott hálók javítását, a halászatot jól érti, a vadászat minden ágában jártas, kitünően ért a kártékony vadak pusztításához s ki most is egy nagyobb uradalomban van szolgálatban, éghajlati viszonyok miatt állását változtatni óhajtja. Szíves tudakozódásokra címét az Erdészeti Ujság szerkesztősége közli.

4—5

Szerény

erdési vagy vadász állást keres 28 éves, róm. kath. vallású, felső reáliskolai tanulmányokkal és működési bizonyítványokkal rendelkező szakvizsgázott fiatalember. Az erdészeti teendőket (technikai és összes irodai munkákat) önállóan végzi. A nagy vad és a fácán tenyésztését tökéletesen érti. Elvállalja esetleg a gazdaság szakszerű kezelését is. Beszél magyarul, németül és az összes szláv nyelveken. Olyan állást szeretne elnyerni, hol önállóan működhetnének. Címe megtudható a lap kiadóhivatalában.

1—2

7822/1905. sz.

Pályázati hirdetmény.

Besztercze szab. kir. városnál egy főerdőőri és egy erdőőri állásra pályázat nyittatik.

A főerdőőri állással jár 720 K évi fizetés, 20 ürméter kemény tűzifa, szolgálati egyenruha és 20 K évi csizmaátalány.

Az erdőőri állással 480 K évi fizetés, 20 ürméter keménytűzifa, szolgálati egyenruha és 20 K évi csizmaátalány.

A pályázóktól megkívántatnak az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában felsorolt kellékek és igazolása annak, hogy a magyar és német nyelvet szóban és írásban, a román nyelvet szóban bírják. A szolgálatba ujonnan belépők pedig ezenkívül ép, erős testalkatukat, különösen jó halló és látó képességüket megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, életkorukat és illetőségüket pedig anyakönyvi kivonattal.

A sajátkezűleg irt pályázati kérvények alulírt városi tanácsnál f. évi december hó 15-ig nyújtandók be.

Beszterce, 1905 november 10.

A városi tanács.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a
„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. december 3.

62. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Segítsünk magunkon. — 2. Sport: Mannlicher—Schoneauer 1900-as modellje fővadra. — 3. Tárca: Ferenc József magánélete. — 4. Vadászati rovat. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Különlélék. — 7. Napi hírek. 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.



BLUM és TÁRSA



Elsőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

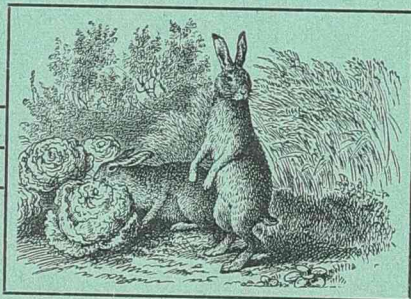
Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengerinyulakat, bagjokat és minden más állatokat magas áron vásárol az Élőállat kiviteli vállalat és állatnagykereskedő

O. FRANK, Wien V.,

- - Zentagasse 48. szám. - -



Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott

— képes árjegyzéket —

ingyen és bérmentve küldök. — Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg. 8—26

Ögris M. fegyvergyára

— FERLACH (Karinthia) —

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

!!Forradalom!!

— a fegyvertechnika terén. —

A kettős hatású önműködő biztosító és ellenbiztosító **Tambour szabadalom** az összes rendszerű fegyvereknél rögtöni lökészenlétet és egyszersmind abszolút biztosítást ad véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver **felhuzott kassal, beállított rögtönzővel**, bármely helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver veszélytelenné lesz, akár csak egy sétabot.

Kérjen erről ingyen prospektust!

Különlegesség könnyű hármas fegyverekben 2·8—3 kg-ig.

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Magyar levelezés! —

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János

Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórás, főtálalója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉK SZER EK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készüők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezés vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.)

Ára: 2·40 K, bérmentve 2·60 K.

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE

AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági eskürről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugberezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek cimtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet képez. **Az Évkönyvbe**

foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővitéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem bevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

**„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.**

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

**Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.**



A kontinens régi jó hirnevű vállalata.



Őszi vetésre és szállításra



ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hirnev-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Nyomatott a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG” gyorsajtóján 1905.